

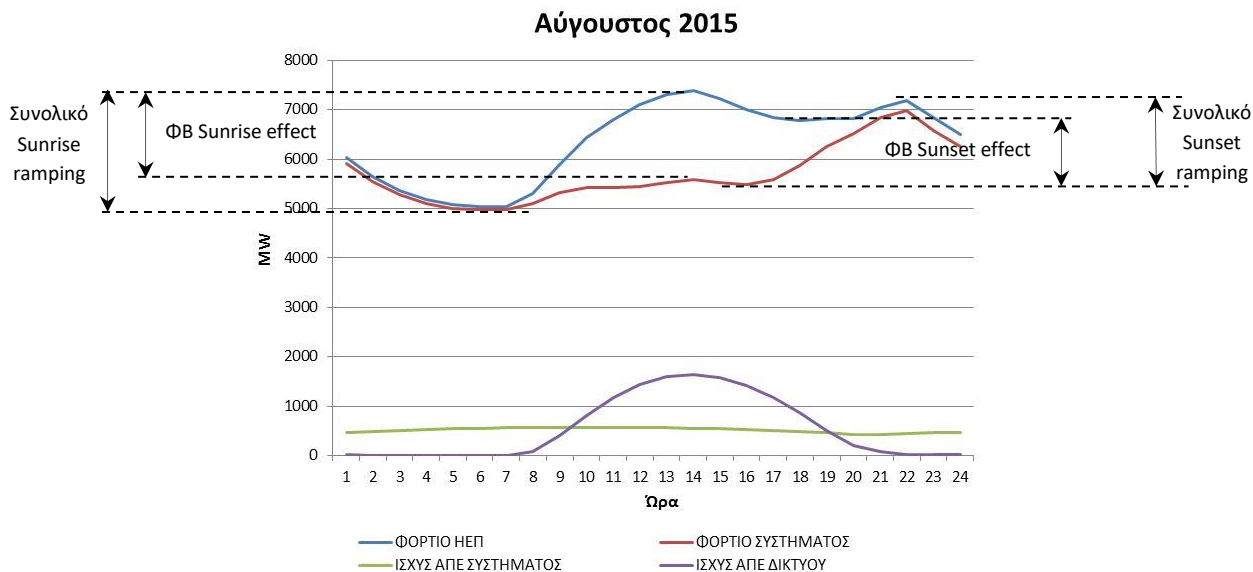
Αθήνα, 26/4/17

Λουμάκης: Οι παρανοήσεις και οι ρηχές αντιλήψεις στην αγορά ηλεκτρισμού ζημιώνουν τις ΑΠΕ και τα φωτοβολταϊκά

Σε εξειδικευμένες αλλά δυστυχώς συνήθεις όπως χαρακτήρισε παρανοήσεις της επίδρασης των ΑΠΕ και ειδικότερα των φωτοβολταϊκών στην χονδρεμπορική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας αναφέρθηκε ο Πρόεδρος του ΣΠΕΦ κος Στέλιος Λουμάκης από το βήμα του συνεδρίου του Ινστιτούτου Ενέργειας Νοτιανατολικής Ευρώπης (IENE) και του ΕΒΕΑ που διεξήχθη την Τετάρτη 26 Απριλίου στην Αθήνα. Αναλυτικότερα στην ομιλία του ο κος Λουμάκης επεσήμανε:

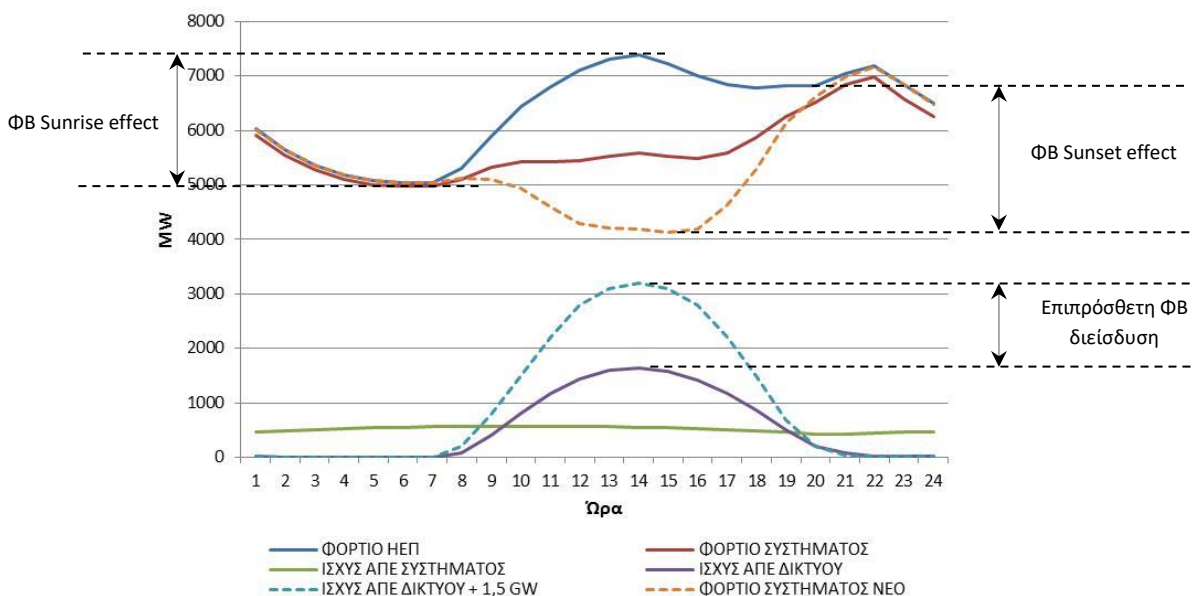
1. Η ανάπτυξη και λειτουργία των φωτοβολταϊκών τα τελευταία χρόνια εξάλειψε την παραδοσιακή μεσημεριανή αιχμή του συστήματος, η οποία καλυπτόταν είτε από εισαγωγές ρεύματος, είτε από ηλεκτροπαραγωγή από εισαγόμενο φυσικό αέριο και τοιουτοτρόπως τα ΦΒ έχουν θετική συνεισφορά στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών της χώρας. Δυστυχώς η σημαντική σταθερότητα της λειτουργίας των ΦΒ τα μεσημέρια το καλοκαίρι και η συνεπαγόμενη μόνιμη εξάλειψη της παραδοσιακής πανάκριβης αυτής αιχμής (σύμφωνα με το εφαρμοζόμενο στην χονδρεμπορική αγορά μοντέλο στην τιμή της αιχμιακής συμβατικής μονάδας ή των εισαγωγών αποζημιώνεται το σύνολο της συμβατικής παραγωγής τις ώρες εκείνες) κάνει αρκετούς να παραγνωρίζουν την ωφέλεια τους αυτή, αφαιρετικά εστιάζοντας πλέον μόνο στην βραδινή δεύτερη αιχμή που έχει απομείνει στο σύστημα. Ακόμη χειρότερα χρεώνουν στα ΦΒ μονομερώς το Sunset Effect, δηλαδή την άνοδο που η συμβατική παραγωγή καλείται να ακολουθήσει το απόγευμα ώστε να αναπληρωθεί στο σύστημα η απώλεια των ΦΒ λόγω της δύσης του ηλίου, παραλείποντας ωστόσο τον συμψηφισμό του με το Sunrise Effect δηλαδή την άνοδο που γλιτώνει το σύστημα το πρωί λόγω της εισόδου ακριβώς των ΦΒ. Κάποιοι άλλοι επιπλέον συγχέουν το συνολικό Sunset ramping-up του συστήματος το απόγευμα με το Sunset Effect λόγω ΦΒ που είναι υποσύνολο του. Με εισαγόμενες μάλιστα από άλλες χώρες καμπύλες και διαγράμματα (π.χ. Καλιφόρνια ΗΠΑ) παρουσιάζουν μια κατάσταση που ουδόλως ισχύει για το ελληνικό ενεργειακό σύστημα, αφού η διείσδυση των ΦΒ στην χώρα μας απέχει σημαντικά από τα επίπεδα αυτά. Για τα σημερινά λοιπόν επίπεδα διείσδυσης των ΦΒ στην Ελλάδα, που παραμένουν ίδια με του 2015 για το οποίο και έχουμε διεξάγει μελέτη όπως παρακάτω στο διάγραμμα 1 αποτυπώνεται, **το επωφελές Sunrise Effect υπερακοντίζει το επαχθές Sunset, οπότε το συνολικό ισοζύγιο ως προς τα δίδυμα αυτά φαινόμενα παραμένει θετικό για το σύστημα από τα ΦΒ.**

Διάγραμμα 1 – Υφιστάμενη κατάσταση

Στο διάγραμμα 2 παρακάτω φαίνεται προσομοίωση που έχουμε διεξάγει για τον ίδιο μήνα του Αυγούστου 2015 αν υπήρχε επιπρόσθετη εγκατεστημένη ισχύος ΦΒ με ενεργό έγχυση στην αιχμή περί τα +1,500 MW. **Φαίνεται λοιπόν πως μόνο με τέτοια επιπρόσθετη ισχύ ΦΒ, χωρίς φυσικά να εισηγούμαστε τέτοια πρόσθετη διείσδυση, το Sunset Effect θα υπερκερνούσε το Sunrise «γυρνώντας» το εν λόγω ισοζύγιο από τα ΦΒ σε αρνητικό για το σύστημα.**

Διάγραμμα 2 – Σενάριο προσομοίωσης Αυγούστου 2015 με +1,5 GW Φωτοβολταϊκά

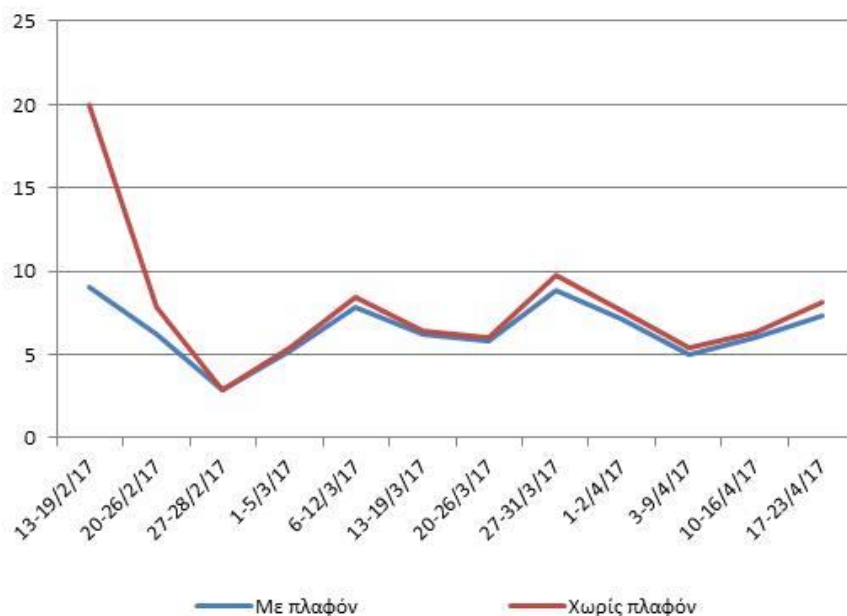

2. Το Υπουργείο Ενέργειας με τον ν. 4414/2016 θεσμοθέτησε γενναία μέτρα στο ζήτημα της άρσης των παραδοσιακών στρεβλώσεων της Οριακής Τιμής Συστήματος (ΟΤΣ), που διέβρωναν για χρόνια τον Ειδικό Λογαριασμό ΑΠΕ (ΕΛΑΠΕ) σε όφελος της Προμήθειας. Για μια ακόμη φορά, ας

επαναληφθεί πως η θεσμοθέτηση της Πρόσθετης Χρέωσης Προμηθευτή (ΠΧΠΕΛ) δεν έγινε για να ισοσκελιστεί ο ΕΛΑΠΕ αλλά για να αποτυπωθεί και να εισπραχθεί από τους Προμηθευτές επιτέλους το αποφευγόμενο κόστος τους στην χονδρική λόγω των ΑΠΕ. Ρόλο ισοσκελισμού του ΕΛΑΠΕ καταλαμβάνει μόνο το ΕΤΜΕΑΡ που επίσημα τόσο από το ΣτΕ (Απόφαση 3366/2015) όσο και από την ΡΑΕ (Απόφαση 214/2016) αναγνωρίζεται ως κόστος ρεύματος. Η δίκαιη μάλιστα αυτή θεσμοθέτηση της ΠΧΠΕΛ όπως συντελέστηκε, είναι αυτή που θα επιτρέψει προσεχώς και την μείωση του ΕΤΜΕΑΡ δηλαδή της επιβάρυνσης των καταναλωτών στα σωστά επίπεδα. Έχοντας ζήσει για χρόνια στρεβλά ακόμη και μηδενικές χονδρεμπορικές τιμές (ΟΤΣ) ρεύματος που προσέφεραν απροσδόκητα κέρδη στην Προμήθεια με ισόποση κατοπτρική και άδικη ζημία στον Ειδικό Λογαριασμό ΑΠΕ (ΕΛΑΠΕ), οι Προμηθευτές δηλαδή αγόραζαν με τιμή μηδέν την παραγωγή των ΑΠΕ τις ώρες εκείνες, φαντάζει ανήκουστο να μην έχουν εμπεδωθεί από παράγοντες της αγοράς οι στοιχειώδης αυτές πραγματικότητες.

Σε ότι αφορά καθ' εαυτού την ΠΧΠΕΛ και την μέχρι σήμερα εφαρμογή της, η πορεία μάλλον έδειξε πως οι όποιες ανισοροπίες παροδικά παρατηρήθηκαν τον περασμένο Δεκέμβριο έως Φεβρουάριο, προήλθαν από την τότε πανευρωπαϊκή ενεργειακή κρίση και όχι εξαιτίας κάποιας θεμελιώδους αστοχίας του μηχανισμού υπολογισμού της. Η επιβολή από την ΡΑΕ άλλωστε ωριαίου πλαφόν στα 15 ευρώ/MWh επίλυσε το θέμα των ακραίων λόγω εξωγενών παραγόντων τιμών της ΠΧΠΕΛ, ενώ όπως φαίνεται και στο κάτωθι διάγραμμα 3 με το που εξέλειψαν οι εξωγενείς ακραίες αυτές συνθήκες, οι τιμές με ή χωρίς πλαφόν συγκλίνουν στα προσδοκώμενα φυσιολογικά επίπεδα περίξ των 7 ευρώ/MWh μεσοσταθμικά.

Διάγραμμα 3 – Εξέλιξη ΠΧΠΕΛ σε Ευρώ/MWh με ή χωρίς ωριαίο πλαφόν

- Αναφορικά με την περαιτέρω ανάπτυξη των ΑΠΕ στην χώρα μας πέρα από τα παραδοσιακά εμπόδια όπως η γραφειοκρατία και οι ελλείψεις ηλεκτρικές διασυνδέσεις με την ενεργοβόρο βιομηχανική Ευρώπη αλλά και τα νησιά μας που χτυπά η καρδιά της τουριστικής μας βιομηχανίας και που παράγει τα καλοκαίρια ισχυρές καταναλώσεις, έχουν δυστυχώς προστεθεί και νέα. Η ύφεση στην οικονομία και στην κατανάλωση τα τελευταία χρόνια συνεπικουρούμενη και από τα προγράμματα εξοικονόμησης μειώνουν την πίτα της αγοράς και είναι χαρακτηριστική η πρόσφατη πανευρωπαϊκή παρέμβαση της Eurelectric όπου με στόχο την αύξηση του «χώρου» για ΑΠΕ, ζήτησε τα προγράμματα εξοικονόμησης ενέργειας να στοχεύουν μόνο στην υποκατάσταση συμβατικής και έτσι να μην αντιμάχονται τις ανανεώσιμες. Τέλος η στάση πληρωμών της ΔΕΗ, η οποία στραγγαλίζοντας με 7μηνη υπερημερία πληρωμών τους παραγωγούς, «προσφέρει» την αρνητικότερη δυνατή υπηρεσία σε ένα γόνιμο και παραγωγικό επενδυτικά κοινό. Το μοντέλο που ακολουθείται στην ΔΕΗ για πώληση μόνο μονάδων σε ιδιώτες και όχι πακέτο και

αντιπροσωπευτικό πελατολόγιο από όλες τις κατηγορίες είναι οικονομικά και πάλι λάθος και θα οδηγήσει την ΔΕΗ σε υδροκέφαλη διάρθρωση, δηλαδή του να διακρατά πελατολόγιο υπερβολικά μεγαλύτερο από τις παραγωγικές της δυνατότητες και μάλιστα πελάτες οριακής ή ακόμη και αρνητικής κερδοφορίας όπως είναι οι αγροτικοί, οι βιομηχανικοί αλλά και οι ευπαθείς κοινωνικά ομάδες.

Στο μοντέλο δηλαδή μόνο πώλησης μονάδων χωρίς αντιπροσωπευτικό πελατολόγιο από όλες τις κατηγορίες καταναλωτών μαζί, η ΔΕΗ θα βρεθεί φορτωμένη με όλες τις επαχθείς ομάδες πελατών αναγκαζόμενη όμως να αγοράζει υπερβολικά μεγάλες ποσότητες ρεύματος από την χονδρική σε υψηλότερη τιμή ώστε να τους εφοδιάζει, το οποίο με μαθηματική βεβαιότητα θα την οδηγήσει σε αρνητικά περιθώρια λειτουργίας και ζημιές που νομοτελειακά ταμειακά θα μετακυλιστούν στους προμηθευτές της όπως είναι οι ΑΠΕ. Αντίθετα οι ανταγωνιστές της, που θα αγοράσουν τα συμβατικά εργοστάσια της, θα αποκτήσουν μεν πρόσβαση σε φθηνότερα καύσιμα πλην όμως εκτιμάται πως δεν θα έχουν κανένα λόγο να προστρέξουν στην προσέλκυση των δύσκολων από πλευράς κερδοφορίας πελατών (αγροτικοί, βιομηχανικοί και ευπαθείς ομάδες), αλλά αντίθετα θα εστιάσουν τουλάχιστον τα πρώτα χρόνια μέχρι το 2019 στην διείσδυση τους στις ευκολότερες κατηγορίες υψηλής κερδοφορίας (Marketing cherry picking) όπως π.χ. είναι οι εμπορικές και οι επαγγελματικές κατηγορίες τιμολογίων. **Ο Πρόεδρος της ΔΕΗ είχε κατά καιρούς "ψελίσει" τον προσανατολισμό του στην πρόθεση δημιουργίας 2-3 πακέτων μονάδων μαζί με πελατολόγιο ώστε να αποφευχθεί η κατάσταση αυτή, πλην όμως φαίνεται πως για λόγους που τεχνοκρατικά δεν μας γίνονται αντιληπτοί, η επιλογή αυτή έχει ατονήσει. Αν δεν πρόκειται μόνο για πολιτικά αντανάκλαστικά στο μοντέλο της μικρής ΔΕΗ, θα επιθυμούσαμε να ακούσουμε πιο είναι το σενάριο για βιώσιμη και οικονομικά ισορροπημένη επιχείρηση με αριθμούς που επεξεργάζεται η διοίκηση της με δεδομένη την πώληση μονάδων.**